

Sygn. akt VI U 346/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – stażysta Olga Szałapska

po rozpoznaniu w dniu 17 sierpnia 2017 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołań: J. S. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 17 stycznia 2017 r. znak: (...)

20 grudnia 2016 r. znak: (...)(...)

w sprawie: J. S. (1)

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę i ustalenie kapitału początkowego

1. zmienia zaskarżoną decyzję znak:(...)z dnia 17 stycznia 2017 r. w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. S. (1) prawo do emerytury od dnia(...)r.;
2. zmienia zaskarżoną decyzję znak: (...)(...) z dnia 20 grudnia 2016 r. w ten sposób, że do ponownego ustalenia kapitału początkowego ubezpieczonego J. S. (1) przyjmuje jako okres składkowy okres zatrudnienia ubezpieczonego od 1 listopada 1994 r. do 31 marca 1995 r. u J. S. (2);
3. stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginalne właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił ubezpieczonemu J. S. (1) prawa do emerytury, ponieważ nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych oraz nie udowodnił łącznego 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Jednocześnie organ rentowy nie uwzględnił okresu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w we W. od 21.10.1975 r. do 15.08.1993 r. z uwagi na fakt, iż świadectwo pracy nie spełniało wymagań dla świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie uwzględnił do stażu pracy ubezpieczonego okresu pracy ubezpieczonego u J. S. (2) od 1.11.1994 r. do 31.03.1995 r. z uwagi na nieopłacanie przez pracodawcę składek na ubezpieczenie społeczne.

Ubezpieczony zaskarżył też decyzję ustalającą wartość kapitału początkowego w której organ rentowy nie uwzględnił okresu pracy ubezpieczonego u J. S. (2).

W odwołaniu od tych decyzji ubezpieczony wniósł o zmianę decyzji organu rentowego i przyznanie emerytury w związku z pracą w warunkach szczególnych oraz przeliczenie wartości kapitału początkowego. W uzasadnieniu swojego stanowiska ubezpieczony podniósł, iż organ rentowy niezasadnie nie uwzględnił okresu pracy w zakładzie (...), co wypełniałoby wymaganie 25 lat stażu pracy. Nadto podkreślił, iż był monterem konstrukcji salowych i pracował na wysokości, co wypełnia warunek pracy w warunkach szczególnych. Za powyższym świadczył również fakt, iż otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych, urlop i posiłki regeneracyjne.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołania podtrzymał dotychczasową argumentację, wnosząc o oddalenie odwołania oraz wskazując, iż ubezpieczony złożył również odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 20 grudnia 2016 r. dotyczącej kapitału początkowego, toteż organ rentowy wniósł także o połączenie spraw do wspólnego rozpoznania.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony J. S. (1) urodził się (...) 20 czerwca 1975 r. ukończył szkołę zawodową w zawodzie mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych. Od 21 października 1975 r. rozpoczął pracę w Przedsiębiorstwie (...) w we W., gdzie pracował jako pracownik budowlany. Następnie 1 sierpnia 1978 r. został przeniesiony na stanowisko spawacza-montera i zajmował się spawaniem, montażem i demontażem konstrukcji metalowych na wysokości w zakładach chemicznych, m. in. J. Zakładach (...), P. w T., Zakładach (...). Były to rurociągi oraz konstrukcje nośne hal. Pracę tą ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracował w brygadzie, składającej się z cieśli, monterów, spawaczy, zbrojarzy, betoniarzy, sam zaś zajmował się także nadzorem nad pracą brygady – poza obowiązkami spawacza-montera był także brygadziwą. W związku z tą pracą ubezpieczony otrzymywał dodatki za pracę w warunkach szczególnych, dodatkowy urlop oraz posiłki regeneracyjne. Ubezpieczony wykonywał obowiązki spawacza jeszcze przed uzyskaniem uprawnień.

W okresie od (...)r. ubezpieczony odbywał służbę wojskową, podczas której również zajmował się spawaniem i montażem, zaś po okresie służby wojskowej wrócił do dotychczasowej pracy w (...)ie.

W trakcie pracy w (...)ie ubezpieczony był delegowany przez zakład pracy do pracy w N. oraz R.. Od 15 maja 1986 r. do stycznia 1987 r. pracował w N. jako pracownik budowlany oraz spawacz. Następnie w okresach od 4 maja 1987 r. do 30 czerwca 1988 r., od 15 sierpnia 1988 r. do 31 grudnia 1989 r. oraz od 15 marca 1992 r. do 13 listopada 1992 r. ubezpieczony pracował na kontrakcie w R. gdzie wykonywał prace spawacza-montera, zaś w okresie od 1.01.1990 r. do 14.03.1992 r. ubezpieczony wrócił do kraju i kontynuował pracę w (...)ie. Również po zakończeniu prac w R. ubezpieczony wrócił do dotychczasowej pracy w (...)ie, gdzie pracował do dnia 15 sierpnia 1993 r.

Dowód: świadectwa pracy – k.1 i 72 akt osobowych ubezpieczonego, podanie z 13 kwietnia 1978 r. - k. 5 akt osobowych, umowy o pracę – k. 58 - 61 akt osobowych, świadectwo pracy k. 12 akt rentowych, dokumenty w aktach osobowych ubezpieczonego, zeznania ubezpieczonego, nagranie AV na płycie DVD - k. 27 i k. 60 akt, zeznania świadka L. P. i M. M., nagranie AV na płycie DVD – k. 60 akt, odpis książki spawacza k.78.

Następnie ubezpieczony podjął zatrudnienie w Zakładzie (...), na podstawie umowy o pracę, gdzie pracował w pełnym wymiarze czasu pracy od 1 lipca 1994 r. do 31 maja 1995 r., wykonując czynności pracownika budowlanego, blacharza, ślusarza oraz montera-spawacza, w zależności od potrzeb. Ubezpieczony pracował na budowach, w miejscach wyznaczonych przez J. S. (2).

Dowód: zeznania świadka J. S. (2), zeznania ubezpieczonego, nagranie AV na płycie DVD – k. 60 akt, świadectwo pracy k. 8 akt rentowych

Od 16 czerwca 1996 r. do 19 marca 1999 r. ubezpieczony pracował w Zakładzie (...) s.c. w P. jako spawacz-monter. Ubezpieczony zajmował się spawaniem konstrukcji na wysokości wewnątrz hal produkcyjnych, spawaniem

zbiorników olejowych, demontażem zniszczonych przez kwasy rurociągów oraz montażem nowych. Pracował w Zakładach (...) w K. oraz w oczyszczalni ścieków.

Dowód: świadectwo pracy Zakładu (...), k. 79 akt, pismo ubezpieczonego z dnia 6.06.2017 r., k. 71 akt, zeznania świadków H. J. i Z. P. oraz ubezpieczonego, nagranie AV na płycie DVD – k.104 akt.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przedłożoną dokumentację oraz zeznania wezwanych świadków. Żadna ze stron nie podważała oryginalności dokumentacji, jednak z uwagi na fakt, iż organ rentowy wskazywał na brak potwierdzenia warunków szczególnych pracy w świadectwach pracy ubezpieczonego, Sąd przeprowadził dodatkowo postępowanie dowodowe z przesłuchania zawnioskowanych przez ubezpieczonego świadków. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, były one bowiem spójne i logiczne, a także jednoznaczne. Świadkowie zeznawali spontanicznie, a ich zeznania pokrywały się z zeznaniami ubezpieczonego, toteż Sąd uznał je w całości.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania ubezpieczonego zasługiwały na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie w pierwszej kolejności należało ustalić łączny staż pracy ubezpieczonego, dopiero w przypadku spełnienia przesłanki wymaganych 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych można było prowadzić postępowanie w przedmiocie pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych. Organ rentowy wyliczył ubezpieczonemu łączne okresy składkowe i nieskładkowe na 24 lata, 10 miesięcy i 12 dni. Jednocześnie nie zaliczył ubezpieczonemu okresu pracy od 1 listopada 1994 r. do 31 marca 1995 r., argumentując swoje stanowisko faktem, iż pracodawca J. S. (2) nie opłacał w tym czasie za ubezpieczonego składek na ubezpieczenia społeczne. Z przedłożonej dokumentacji, w szczególności świadectwa pracy, jak również zeznań ubezpieczonego oraz J. S. (2) wynikało jednoznacznie, iż ubezpieczony świadczył pracę w okresie od 1 lipca 1994 r. do 31 maja 1995 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Należy wyraźnie podkreślić, iż wbrew twierdzeniu organu rentowego, ubezpieczony nie może ponosić negatywnych skutków nieopłacania przez płatnika składek na ubezpieczenia społeczne. Na takim stanowisku stanął także Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 4 grudnia 2012r., sygn. III AUa 586/12, wskazując, iż w trybie określonym przepisem art. 40 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje na koncie ubezpieczonego uzupełnienia kwoty składek nieuregulowanych przez płatnika. Jeżeli tryb ten zostanie wyczerpany, okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w którym pracownik otrzymuje wynagrodzenie, jest okresem ubezpieczenia, czyli okresem składkowym w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2009 Nr 153, poz. 1227 ze zm.), niezależnie od tego, czy pracodawca opłacił składki na ubezpieczenie. Biorąc powyższe pod uwagę należało uznać, że organ rentowy błędnie powoływał się na braki w opłacaniu składek przez płatnika. Warto również podkreślić, iż w toku postępowania świadkowie zeznali wprost, iż składki te zostały z późniejszym czasie opłacone przez płatnika.

Biorąc pod uwagę okres pracy w przedsiębiorstwie (...) ubezpieczony spełnił przesłankę 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 27 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Jednocześnie emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło na stwierdzenie, iż ubezpieczony wypełnia przesłankę 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w związku z czym możliwe było w dalszej kolejności przeprowadzenie postępowania w zakresie prawa do emerytury w związku z warunkami szczególnymi pracy. W związku z powyższym należało wziąć pod uwagę treść art. 32 ust. 1 w/

w ustawy, stanowiący iż ubezpieczonym, będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3, przy czym wiek ten, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których przysługuje prawo do emerytury, stosownie do art. 32 ust. 4 ustawy, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.).

Zgodnie z § 4 ust. 1 powołanego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet

i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu wskazanych przez niego okresów pracy w warunkach szczególnych, podnosząc iż świadectwa pracy, złożone przez ubezpieczonego do sprawy, nie spełniają wymagań dla świadectw pracy w warunkach szczególnych. Biorąc powyższe pod uwagę Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe na okoliczność pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych. Zawnioskowani przez ubezpieczonego świadkowie zeznali jednoznacznie, iż podczas pracy w Przedsiębiorstwie (...) ubezpieczony wykonywał obowiązki montera – spawacza konstrukcji stalowych na wysokości oraz brygadzysty, jednak nie byli w stanie stwierdzić czym ubezpieczony zajmował się podczas kontraktu za granicą. Także sam ubezpieczony zeznał, iż w początkowym okresie pracy nie wykonywał obowiązków montera-spawacza, pracował bowiem jako pracownik budowlany. W związku z tym Sąd zaliczył ubezpieczonemu jako prace w szczególnych warunkach okres pracy od momentu zmiany stanowiska w dniu 1 sierpnia 1978 r., nie mógł jednak zaliczyć okresu pracy w N. w okresie od 15 maja 1986 r. do stycznia 1987 r., ponieważ ubezpieczony pracował jako pracownik budowlany, co nie kwalifikowało jego pracy do warunków szczególnych. Sąd zaliczył jednak pozostały okres pracy w I. oraz w R. bowiem z zeznań świadków oraz samego ubezpieczonego wynikało wyraźnie, iż w tych okresach ubezpieczony zajmował się montażem oraz spawaniem konstrukcji stalowych na wysokości. Jednocześnie Sąd uwzględnił do stażu pracy okres służby wojskowej od 29 października 1980 r. do 29 października 1982 r., ponieważ ubezpieczony do momentu rozpoczęcia służby pracował w I. jako monter-spawacz, zajmował się tymi czynnościami także podczas służby wojskowej, a po jej zakończeniu wrócił na dotychczasowe stanowisko w tym samym przedsiębiorstwie, biorąc zatem pod uwagę treść art. 108 ust. 1. ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (1975.01.01 Dz.U. 1974 Nr 24, poz. 142 zm.), stanowiącej iż czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby, nie było wątpliwości, iż okres ten należy ubezpieczonemu zaliczyć na poczet stażu pracy w warunkach szczególnych.

Sąd zaliczył ubezpieczonemu do stażu pracy w warunkach szczególnych także pracę w Zakładzie (...). Świadczyli zawnioskowani na tę okoliczność również zeznawali spójnie, podkreślając, iż ubezpieczony zajmował się spawaniem i montażem konstrukcji stalowych na wysokości, co pokrywało się z zeznaniami ubezpieczonego w tym zakresie.

Zgodnie z wykazem A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8 poz. 43) do prac w warunkach szczególnych należą prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości (dział V pkt 5.) oraz prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowowodorowym (dział XIV pkt 12.). Sąd nie miał zatem wątpliwości, iż ubezpieczonemu należało zaliczyć wskazane prace na poczet stażu pracy w warunkach szczególnych, bowiem wykonywana przez niego praca wypełniała wszelkie przesłanki ustawowe do uznania jej za pracę w warunkach szczególnych a łączny okres pracy w szczególnych warunkach w charakterze spawacza i montera konstrukcji stalowych na wysokości przekroczyła wymagane przepisami 15 lat.

Biorąc powyższe pod uwagę, na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 zmienił zaskarżoną decyzję (znak (...)) z dnia 17 stycznia 2017 r., przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia (...)r., tj. od dnia ukończenia wymaganego wieku. Jednocześnie biorąc pod uwagę wniosek organu rentowego Sąd rozpoznał także odwołanie od decyzji z dnia 20

grudnia 2016 r. (znak (...)(...) o ponownym ustaleniu kapitału początkowego i zmienił ją w ten sposób, że do ponownego ustalenia kapitału początkowego ubezpieczonego J. S. (1) przyjął jako okres składkowy okres zatrudnienia ubezpieczonego od 1 listopada 1994 r. do 31 marca 1995 r. u J. S. (2), ponieważ okoliczność ta została udowodniona w toku niniejszego postępowania.

Jednocześnie Sąd, biorąc pod uwagę treść art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) stwierdził, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, ponieważ konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego przed Sądem, w tym przede wszystkim przesłuchanie zawnioskowanych przez ubezpieczonego świadków, co pozwoliło ostatecznie na ustalenie stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

SSO Ewa Milczarek